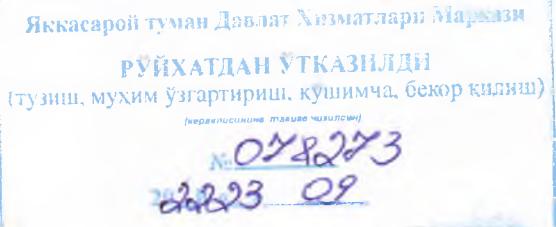
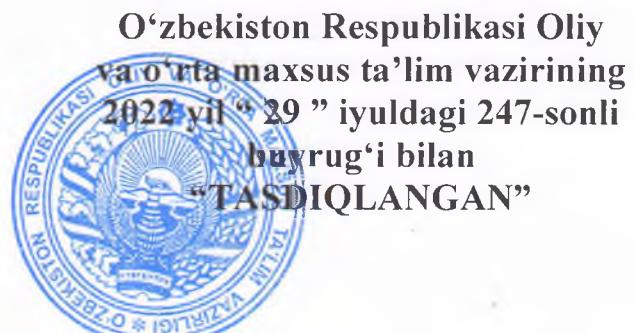

Toshkent shahar, Yakkasaroy tumani,
Davlat xizmatlari markazi tomonidan
2022 yil “_____” sentyabrdagi
_____ -sonli reestr raqami bilan
“RO‘YXATGA OLINGAN”

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI
UNIVERSITETINING
USTAVI**

Toshkent – 2022

TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETINING USTAVI

I. Umumiy qoidalar

1. Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti (keyingi o‘rinlarda – Universitet deb yuritiladi) O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 13-maydagi PF-4797-son “Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universitetini tashkil etish to‘g‘risida”gi Farmoniga binoan Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universitetining o‘zbek filologiyasi va Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetining o‘zbek tili va adabiyoti fakultetlari hamda Fanlar Akademiyasining Alisher Navoiy nomidagi Til va adabiyot instituti negizida tashkil etilgan.

2. Universitet davlat oliy ta’lim muassasasi hisoblanib, oliy ta’limning asosiy va qo‘shma ta’lim dasturlarini bajarish bo‘yicha ta’lim faoliyati bilan shug‘ullanadi. Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasining qonunchilik hujjalari muvofiq o‘quv, ilmiy-metodik va boshqa faoliyatlarni amalga oshiradi hamda ta’lim xizmatlarini ko‘rsatadi. Universitet O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligining tashkiliy tuzilmasiga kiradi.

3. Universitet o‘z faoliyatida O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari va qarorlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirining buyruqlari hamda mazkur Ustavga amal qiladi.

4. Universitet bakalavriat ta’lim yo‘nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo‘yicha yuqori malakali kadrlar tayyorlanishini ta’minlaydi. Shuningdek, Universitet shartnoma asosida ikkinchi va undan keyingi oliy ma’lumotni olishni tashkil etadi.

5. Universitetda ta’lim olish shakllari quyidagilardan iborat:

- ishlab chiqarishdan ajralgan holda ta’lim olish (kunduzgi);
- ishlab chiqarishdan ajralmagan holda ta’lim olish (sirtqi, kechki).

Qonunchilik hujjalari muvofiq Universitetda ta’lim olishning boshqa shakllari ham joriy etilishi mumkin.

6. Universitet yuridik shaxs hisoblanadi. Operativ boshqaruvida mol-mulkka egalik qiladi, ushbu mol-mulk bo‘yicha o‘z majburiyatlariga muvofiq javob beradi, o‘z nomidan mol-mulk sotib olishi va mulkiy hamda nomulkiy huquqlarni amalga oshirishi, zimmasiga majburiyat olishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Universitet mustaqil balansga, O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi G‘aznachiligi yoki uning tegishli boshqarmalarida shaxsiy g‘azna hisobvaraqlariga, shu jumladan, bank muassasalarida valyuta bo‘yicha hisob raqamlariga, O‘zbekiston Respublikasi Davlat gerbi tasviri tushirilgan va o‘z nomi yozilgan muhrga, shtamplar va boshqa rekvizitlarga ega.

7. Universitetning rasmiy to‘liq va qisqartirilgan nomi:

davlat tilida: Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti -**ToshDO‘TAU**;

rus tilida: Ташкентский государственный университет узбекского языка и литературы имени Алишера Наваи -**ТГУУЯЛ**;

ingliz tilida: Tashkent State University of the Uzbek Language and Literature named after Alisher Navoi -**TSUULL**.

8. Universitetning joylashgan manzili:

Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Yusuf Xos Hojib ko‘chasi, 103-uy.
Indeks: 100100, telefon raqami: 71 281-42-44.

9. Universitet o‘z faoliyatini davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlari, mahalliy davlat hokimiyati organlari, kadrlar buyurtmachilar va boshqa tashkilotlar, shu jumladan, xorijiy hamkor tashkilotlar bilan o‘zaro hamkorlikda amalga oshiradi.

II. Universitetning asosiy maqsadi va vazifalari

10. Universitet o‘zbek tili va adabiyoti bo‘yicha filolog mutaxassislar, ilmiy-pedagog kadrlar, yuqori malakali tarjimonlar tayyorlash, ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, soha xodimlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish, ayni shu yo‘nalishlarda ilmiy va o‘quv-metodik materiallarni ishlab chiqish bo‘yicha tayanch oliy ta’lim muassasasi hisoblanadi.

11. Universitetning asosiy maqsadi va vazifalari quyidagilardan iborat:

o‘zbek tili va adabiyotini, uning o‘ziga xos xususiyatlari, ilmiy-nazariy, falsafiy-estetik asoslarini, zamonaviy ta’lim texnologiyalarini chuqur o‘zlashtirgan, davr talablariga javob beradigan yuksak malakali ilmiy va pedagog kadrlar tayyorlash;

ilmiy, badiiy va boshqa sohalardagi adabiyotlarni o‘zbek tilidan ingliz va boshqa xorijiy tillarga, shuningdek, jahon tillaridan ona tilimizga yuksak sifat va mahorat bilan tarjima qiladigan tarjimonlar tayyorlash;

talaba yoshlarni, o‘zbek tili va adabiyotining boy imkoniyatlaridan foydalangan holda, Vatanga muhabbat va sadoqat, umumbashariy qadriyatlarga hurmat ruhida, keng dunyoqarashga ega bo‘lgan va mustaqil fikrlaydigan, ma’naviy yetuk insonlar etib tarbiyalash;

o‘zbek tili va adabiyoti, folklorining tarixan shakllangan adabiy, lingvistik maktablari va ta’limotlarini, mumtoz va zamonaviy metodlarini, buyuk ajdodlarimizning o‘zbek va jahon tilshunosligi rivojiga qo‘sghan hissasi, ularning ilmiy merosi, ona tilimizning xalqaro miqyosdagi o‘rni va nufuzi, uning boshqa tillar bilan aloqalari, o‘zbek tili va adabiyotining rivojlanish istiqbollari bilan bog‘liq ilmiy muammolarni tadqiq etish;

o‘zbek tilining asl tabiatini va xususiyatlarini to‘la aks ettiradigan mukammal akademik va o‘quv grammatikalarini yaratish, uning tovushlar tizimi va ularning yozuvda aks etishi, joriy imlo qoidalarini takomillashtirish bo‘yicha ilmiy asoslangan takliflar tayyorlash, turli mavzu va yo‘nalishlar bo‘yicha lug‘at va qomuslar, risola va darsliklar yaratish;

umumta’lim maktablari, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari, oliy ta’lim muassasalarida o‘zbek tili va adabiyoti fanini o‘qitishning yangi va samarali metodlari bo‘yicha ilmiy izlanishlar olib borish, ilg‘or pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish;

ona tilimizning Internet jahon axborot tarmog‘ida munosib o‘rin egallashini ta’minalash, uning kompyuter uslubini, o‘zbek tili va dunyodagi yetakchi xorijiy tillar asosida tarjima dasturlari va lug‘atlar, elektron darsliklar yaratish bilan bog‘liq ilmiy-metodik ishlannmalar, amaliy tavsiyalar tayyorlash va bu borada erishilgan natijalarini amaliyatga keng tatbiq etish;

shaxsnинг intellektual, madaniy va ma’naviy-axloqiy kamol topishiga bo‘lgan ehtiyojlarini oliy ta’lim va oliy ta’limdan keyingi ma’lumot olishi orqali erishishni qondirish;

har tomonlama rivojlangan va sodiq shaxsni, mustaqil davlat fuqarosini, o‘z Vatani fidoyisi, xalq, jamiyat va oila oldidagi o‘z mas’uliyatini his qiluvchi, milliy va umuminsoniy qadriyatlarni hurmat qiluvchi, xalq an’analarini boyituvchi va mustahkamlovchi, Vatanimiz kelajagi uchun vijdanan va halol mehnat qiluvchi etib shakllantirish;

ilmiy-pedagogik xodimlar va ta’lim oluvchilarining tadqiqotlari va ijodiy faoliyatlarini orqali fanni taraqqiy ettirish, olingan natijalardan ta’lim jarayonida foydalananish;

iqtisodiyotning muvofiq sohalaridagi oliy ma’lumotli mutaxassislarini va ilmiy-pedagogik kadrlarni tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish;

jamiyatning axloqiy, madaniy va ilmiy qadriyatlarini saqlash va boyitish;

aholi o‘rtasida bilimlarni tarqatish, uning ma’naviy-ma’rifiy va madaniy darajasini ko‘tarish;

yoshlar qalbida istiqlol g‘oyalariiga sadoqat, vatanparvarlik va fidoyilik tuyg‘ularini shakllantirish, ularni mustabid tuzum yillarida qatag‘on qilingan fidoiy vatandoshlarimiz xotirasiga hurmat-ehtirom ruhida tarbiyalash;

ta’lim tizimini ilg‘or ilm-fan yutuqlari asosida takomillashtirish, mamlakatimizdagi barcha turdosh universitetlar uchun o‘quv, ilmiy-uslubiy, ma’naviy-ma’rifiy masalalar yuzasidan tayanch, yetakchi oliy ta’lim muassasasi sifatida faoliyat ko‘rsatish;

jahon andozalariga mos fundamental tadqiqotlar olib borish, yangi ilmiy maktablarni shakllantirish;

rivojlangan mamlakatlarning universitetlari hamda ilmiy-tadqiqot muassasalari bilan ilm-fan va oliy ta’lim sohasida o‘zaro teng manfaatli hamkorlikni amalga oshirish.

III. Universitetning talabalarini, tinglovchilarini va izlanuvchilarini

a) Talabalar:

12. Universitetga talabalarni qabul qilish O‘zbekiston Respublikasi ta’lim muassasalariga o‘qishga qabul qilish bo‘yicha Davlat komissiyasi tomonidan kirish imtihonlari (test sinovlari, kasbiy (ijodiy) imtihon, yozma imtihon) natijalariga ko‘ra to‘plangan ballarning reyting tizimi bo‘yicha amalga oshiriladi.

Universitetga qabul barcha uchun (grant, to‘lov-kontrakt bo‘yicha) teng huquqlilik, yagona qabul qoidalari va yagona tanlov asosida amalga oshirilib, test sinovlari va kasbiy (ijodiy) imtihonlarda eng yuqori ball to‘plangan abituriyentlarning davlat grantlari bo‘yicha birinchi navbatda qabul qilinish huquqi ta’milanadi. Qolgan abituriyentlar test ballari ketma-ketligi asosida belgilangan to‘lov-kontrakt kvotalari doirasida qabul qilinish huquqiga egadirlar. Qonunchilikka muvofiq test sinovlarisiz muayyan imtiyoz asosida o‘qishga qabul qilish o‘rnatilgan tartibda amalga oshiriladi.

Xorijiy fuqarolarni o‘qishga qabul qilish amaldagi qonunchilikqa binoan amalga oshiriladi.

Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 24-sentabrdagi 606-son qarori bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim muassasalarida ikkinchi va undan keyingi ta’limni olish tartibi to‘g‘risidagi Nizomga muvofiq oliy ma’lumotga ega bo‘lgan shaxslar Universitetda ikkinchi va undan keyingi oliy ma’lumot olish uchun to‘lov-kontrakt (shartnoma) asosida o‘qishga qabul qilinishi mumkin.

Ikkinci va undan keyingi oliy ma’lumot olish uchun abituriyentlar qabulini universitet qabul komissiyasi amalga oshiradi.

Qo‘shma ta’lim dasturlari asosida kirish sinovlarini muvaffaqiyatliligi topshirgan hamda to‘lov-kontrakt kvotalari doirasida to‘lov-kontrakt shartlarini bajargan abituriyentlar o‘qishga qabul qilinish huquqiga egadirlar.

Universitet rektorining buyrug‘i bilan o‘qishga qabul qilingan shaxs universitetning talabasi hisoblanadi. Talabaga talabalik guvohnomasi hamda reyting daftarchasi bepul beriladi.

13. Universitetning talabalarini quyidagi huquqlarga ega:

fan, texnika, zamонавиу технологиялар тараққиёти ва ютуqlariga mos bilim olish;

Universitet axborot resurs markazida mavjud bo‘lgan kitoblar, davriy nashrlar, elektron ta’lim vositalaridan belgilangan tartibda bepul foydalanish;

bepul maslahatlar va tavsiyalar olish;

auditoriyalar, ta’lim jarayoniga oid vositalardan o‘rnatilgan tartibda bepul foydalanish;

ta’lim jarayoni samaradorligi va ta’lim sifatini oshirish yuzasidan o‘z taklif-mulohazalarini, tanqidiy fikrlarini belgilangan tartibda ta’lim muassasasi, fakultet va kafedra raxbariyatiga bildirishga va ularni ko‘rib chiqilishini talab qilish;

Universitet va fakultet miqyosida o‘tkaziladigan ommaviy tadbirdarda ishtirok etish;

ilmiy tadqiqot ishlarining barcha turlarida, ilmiy konferensiyalar, simpoziumlarda ishtirok etish, ularning natijalarini nashr etish va bu haqda axborotlar berish;

Universitet qonuniy ravishda faoliyat yuritayotgan jamoat birlashmalariga a'zo bo'lish va ular ishida qatnashish;

o'qishdan tashqari vaqtarda ma'naviy-ma'rifiy, obodonlashtirish, ko'kalamzorlashtirish va boshqa qonunchilikka zid bo'limgan jamoat ishlarida ishtiroq etish;

o'qishdan bo'sh vaqtarda Universitetning o'zida, shuningdek, boshqa joylarda mehnat qonunchiliga muvofiq ishlash;

yetakchi xorijiy ta'lim muassasalarida akademik almashinuvda ishtirok etish.

Talaba sifatlari va yuqori saviyada bilim olishi, tanlagan ixtisosligi bo'yicha yuqori malakali mutaxassis bo'lib yetishish uchun zarur bo'lgan qonunchilik hujjalariiga zid bo'limgan boshqa huquqlardan foydalanishi mumkin.

Talaba o'z huquqlarini suiiste'mol qilmasligi, bu huquqlardan o'zga shaxslar manfaatiga zid maqsadlarda foydalanmasligi shart.

14. Talabalarining majburiyatları quyidagilar:

o'quv reja va dasturlar talabalarini belgilangan muddatlarda bajarish hamda bilimlarni egallah;

mazkur Ustav, Universitet ichki tartib-qoidalari, Odob-axloq kodeksi, Talabalar turar joyi qoidalari va korrupsiyaga qarshi kurashish dasturiga rioya etish;

Universitet binolari va uning boshqa mol-mulkini asrab-avaylash, to'lov-kontrakt bo'yicha majburiyatlarini o'z vaqtida bajarish;

Vatanga va xalqiga halol xizmat qilishga tayyor, yuqori bilimli mutaxassis bo'lib yetishish uchun puxta bilim olish, o'z kasbiy salohiyatini rivojlantirish;

ta'lim olish jarayonida jamiyatning axloqiy tamoyillariga, ma'naviy qadriyatlariga, qonun talabalariga, o'zaro munosabatlarning yuksak talabalariga javob beruvchi qoidalarga qat'iy amal qilish;

tanlagan ixtisosligi bo'yicha chuqur nazariy bilim olish va amaliy ko'nikmalarga ega bo'lish;

o'quv jarayoni talabalariga bo'ysunishi, o'quv mashg'ulotlarini uzrli sababsiz qoldirmaslik, darslarga kech qolib kelmaslik, dars mashg'ulotlari yakunlanmasdan avval ketib qolmaslik;

ta'lim jarayoni bilan bog'liq vazifalarni o'z vaqtida va sifatlari bajarish, o'qituvchilarning fanni o'zlashtirish bilan bog'liq topshiriqlarini o'z vaqtida va talab darajasida bajarish, mashg'ulotlarga zarur o'quv qurollari bilan kelish;

tegishli kafedra va fakultet bilan mustahkam aloqada bo'lish, fakultet rahbariyatining qonuniy topshiriqlarini o'z vaqtida bajarish;

bilimlarni egallahda tashabbus va g'ayrat ko'rsatish, loqaydlikka yo'l qo'ymaslik;

barcha bilan xushmuomalada bo'lish;

Universitet mol-mulkiga ehtiyyotkor va tejamkor munosabatda bo'lish, ularga qasddan yoki ehtiyyotsizlikdan ziyon yetkazmaslik, ziyon yetkazilgan taqdirda

moddiy zarar o‘rnini o‘rnatilgan tartibda qoplash, moddiy ashyolarni auditoriyadan yoki binodan tashqariga ruxsatsiz olib chiqmaslik;

bino ichida, yo‘laklarda, auditoriyalarda sanitariya qoidalariga rioya qilishi, ifloslantirmasligi, alkogol va tamaki mahsulotlarining tarqatilishi va iste’mol qilinishiga yo‘l qo‘ymaslik;

kiyinish madaniyatiga rioya qilish, xususan tashqi ko‘rinishi va yomon hulqatvori bilan boshqalardan ajralib turmasligi, axloq-odob normalariga so‘zsiz bo‘ysunishi;

o‘quv mashg‘ulotiga kelmagan holatda (shu jumladan, kasalligi tufayli) uch kundan kechikmasdan bevosita o‘zi yoxud biriktirilgan tyutori orqali dekanatni tegishli ravishda, xususan yozma tarzda xabardor qilish, qatnashmaslik sabablarini ko‘rsatish;

xorijiy tashkilotlar grantlarida qatnashgani taqdirda bu haqda fakultet dekanini xabardor qilish, grant bilan bog‘liq holda chet elga jo‘nab ketishdan avval o‘rnatilgan tartibda ruxsat olish;

o‘z ilmiy, ma’naviy-axloqiy, g‘oyaviy-siyosiy saviyasini muntazam oshirib borishi, mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalardagi islohotlar va yangilanishlardan xabardor bo‘lish;

o‘quv intizomiga, Universitet kengashi qarorlari, rektor buyruqlari hamda ta’lim tizimiga doir normativ-huquqiy hujjatlarda quyilgan maqsad va vazifalarga, shuningdek, o‘zining majburiyatlariga rioya etish.

Talabalarga qonun hujjatlariga muvofiq boshqa majburiyatlar ham yuklanishi mumkin.

15. Universitet hududida talabalarga quyidagilar taqiqlanadi:

alkogol va tamaki mahsulotlarini tarqatish va iste’mol qilish;

milliy, irqiy, diniy adovatni targ‘ib qiluvchi har qanday shakldagi materiallarni tayyorlash, saqlash, tarqatish va targ‘ib qilish;

Universitet binolari va hududidagi moddiy-texnik, boshqa mol-mulkka zarar yetkazish;

o‘qish vaqtida Universitet ma’muriyati ruxsatisiz chet el davlatlariga borish.

16. O‘qish davrida o‘quv va ilmiy-tadqiqot faoliyatida yuqori ko‘rsatkichlarga ega bo‘lgan talabalar Universitetning budjetdan tashqari mablag‘lari, shuningdek, xalqaro va xorijiy tashkilotlar grantlari hisobiga hamda Universitetning xorijiy hamkorlari bilan shartnomalari asosida yetakchi xorijiy ta’lim muassasalariga talabalarning akademik almashinuvi doirasida o‘qishga yuborilishi mumkin.

Talabalarning akademik almashinuvini ta’minlash bo‘yicha yetakchi xorijiy ta’lim muassasalari bilan hamkorlikni mustahkamlash maqsadida Universitetda xorijiy mamlakatlarning talabalari ham o‘z o‘qishini davom ettirishi mumkin.

17. Davlat granti va to‘lov-kontrakt asosida o‘qitishning ishlab chiqarishdan ajralgan shaklida ta’lim olayotgan talabalar Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan tartib va miqdorda stipendiya bilan ta’minlanadilar (xorijiy talabalar bundan mustasno).

Talabalar O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti va nomli davlat stipendiyalari va Universitetning maxsus stipendiyalarini olish huquqiga egadirlar.

18. Harbiy xizmatni o‘tash, salomatligini tiklash, homiladorlik va tug‘ish, shuningdek bolalarni parvarish qilish, oilasining betob a’zosini (otasi, onasi yoki ularning o‘rnini bosuvchi shaxslar, turmush o‘rtog‘i, farzandi) parvarish qilish uchun talabaga akademik ta’til berilishi mumkin. Ushbu ta’tilni berish tartib-qoidalari Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 3-iyundagi 344-sonli qarori bilan tasdiqlangan O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim muassasalari talabalariga akademik ta’til berish to‘g‘risidagi Nizomda belgilangan.

19. O‘zbekiston Respublikasi qonunchilik hujjatlariga muvofiq kunduzgi o‘quv shaklida ta’lim olayotgan talabalarga Universitetda o‘qiyotgan vaqt davomida harbiy xizmatga chaqirish muddatini kechiktirish imkonи beriladi.

20. Universitetning Talabalar turar joyi sig‘imidan kelib chiqqan holda muhtoj talabalar Universitet talabalar turar joylaridan sanitariya me’yorlari va qoidalariга javob beradigan joy bilan ta’milanadi.

Talabalar turar joyi uchun to‘lov talabalar turar joylarida kommunal-maishiy xizmatlar uchun to‘lovlarni inobatga olib, Universitet Kengashi tomonidan belgilanganadi.

Turar joyga muhtoj talabalar mavjud bo‘lgan holda, Universitetning talabalar turar joylari maydonidan boshqa maqsadlarga foydalanish (ijaraga berish, boshqa kelishuvlar)ga ruxsat etilmaydi.

21. Universitetdan chetlashtirilgan talaba Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan talabalar o‘qishini ko‘chirish, qayta tiklash va o‘qishdan chetlashtirish tartibi va qoidalari asosida qayta o‘qishga tiklanish huquqiga ega.

Universitetning talabalari belgilangan tartib va qoidalari asosida boshqa oliy ta’lim muassasalariga o‘qishlarini ko‘chirish (o‘qishga qayta tiklanish) huquqiga ega.

O‘zbekiston Respublikasi hududida ta’lim faoliyatini olib borish uchun litsenziyaga ega bo‘limgan nodavlat oliy ta’lim muassasalari va boshqa mamlakatlar oliy ta’lim muassasalarining filiallari (markazlar, bo‘limlar, o‘quvmaslahat punktlari va boshqalar)dan talabalarni Universitetga o‘qishini ko‘chirish (o‘qishga tiklash) taqiqlanadi.

Talabalar o‘qishini bir oliy ta’lim muassasasidan boshqasiga ko‘chirish, qayta tiklash va o‘qishdan chetlashtirish tartibi va qoidalari Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilanganadi (bundan chet el fuqarolarining o‘qishini xorijiy oliy ta’lim muassasalaridan Universitetga ko‘chirish mustasno).

22. O‘zbekiston Respublikasi Hukumati qarorlarida nazarda tutilgan hollardan tashqari, talabalarni o‘qish vaqtি hisobidan ta’lim jarayoni bilan bog‘liq bo‘limgan ishlarga jalg etish man etiladi.

23. Talaba o‘ziga yuklatilgan majburiyatlarni buzgan taqdirda unga nisbatan hayfsan va talabalar safidan chetlatish intizomiy jazo choralar qo‘llaniladi.

24. Talaba Universitetdan quyidagi hollarda chetlashtirilishi mumkin:

a) o‘z xohishiga binoan;

b) o‘qishning boshqa ta’lim muassasasiga ko‘chirilishi munosabati bilan;

v) o‘quv intizomini va Universitetning ichki tartib-qoidalari hamda odob-axloq qoidalari buzganligi uchun;

g) bir semestr davomida darslarni uzrli sabablersiz 74 soatdan ortiq qoldirganligi sababli;

d) o‘qish uchun belgilangan to‘lov o‘z vaqtida amalga oshirilmaganligi sababli (to‘lov-kontrakt bo‘yicha tahsil olayotganlar uchun);

e) talaba sud tomonidan ozodlikdan mahrum etilganligi munosabati bilan;
j) sud qaroriga ko‘ra kirish imtihonlarida belgilangan tartibni buzganligi aniqlanganda (ushbu holatda talabalar safidan chetlashtirilganlar talabalar safiga qayta tiklanmaydi);
z) vafot etganligi sababli.

25. Belgilangan muddatlarda fanlarni o‘zlashtira olmagan (akademik qarzdor bo‘lgan) talaba Universitet rektori buyrug‘i bilan kursdan qoldiriladi. Akademik qarzdorligi tufayli kursdan qoldirilgan talaba to‘lov-kontrakt asosida o‘qishini quyi kursdagi o‘quv semestri boshidan boshlashi mumkin.

Universitetda kredit-modul tizimida o‘qiyotgan talabalariga nisbatan Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrdagi 824-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy ta’lim muassasalarida o‘quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to‘g‘risidagi Nizomning 8-bobi qoidalari qo‘llaniladi.

26. Universitet ma’muriyati tashabbusi bilan ushbu Ustavning 24-bandi “d” kichik bandiga ko‘ra talabalarni o‘qishdan chetlashtirish talabalar kasaba uyushmasining yozma roziliginin inobatga olgan holda (kasaba uyushmasi a’zosi bo‘lgan talabalar uchun) amalga oshiriladi. Shuningdek, ushbu Ustavning 24-bandi “v” kichik bandiga ko‘ra chetlashtirilayotgan holda, Universitetning Yoshlar ittifoqi boshlang‘ich tashkiloti bilan ham kelishilishi mumkin.

27. Intizomiy jazo tortilayotgan talaba o‘ziga qo‘llanilgan jazo chorasingning qonuniyligi va adolatliligi yuzasidan qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda shikoyat bilan Universitet rektoriga, Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligiga yoki boshqa vakolatli tashkilotlarga murojaat etishi mumkin.

Talabaga nisbatan qo‘llanilgan intizomiy jazo yuzasidan ma’lumot uning shaxsiy yig‘ma jildida saqlanadi.

Talaba Universitetdan chetlashtirilganda, unga shaxsiy hujjatlari, belgilangan shakldagi akademik ma’lumotnomha topshiriladi va ularning nusxasi shaxsiy yig‘ma jilddda saqlanadi.

Intizomiy jazo choralar talabalarning kasallik yoki ta’tilda bo‘lgan vaqt hisobga olinmagan holda xatti-harakat aniqlangandan so‘ng bir oydan va hatti-harakat sodir etilganidan so‘ng olti oydan kechiktirilmay qo‘llaniladi. Talabalar kasallik paytida, akademik ta’til yoki homiladorlik va tug‘ish holati bilan bog‘liq bo‘lgan ta’til paytlarda talabalarga intizomiy jazo choralarini ko‘rish taqilanganadi.

Talaba kasal bo‘lganligi o‘zi yoki uning ota-onasi tomonidan yozma ariza bilan bevosita dekanatga, odatda, uch kundan kechiktirilmasdan ma’lum qilinadi va tibbiy ma’lumotnomaning aslini taqdim etadi.

b) Tinglovchilar:

28. Universitet qoshidagi O‘zbek tili va adabiyoti mutaxassislarini qayta

tayyorlash va ularning malakasini oshirish markazida o‘qiyotgan shaxslar tinglovchilar hisoblanadi. Tinglovchilarning maqomi ta’lim xizmatlarini olish qismi bo‘yicha Universitetda ishdan ajralgan holda ta’lim olayotgan talabaning maqomi bilan tenglashtiriladi.

Kadrlar malakasini oshirish va qayta tayyorlash tartibi, tinglovchilarni o‘qitish shartlari va huquqlari qonun hujjatlariga muvofiq tegishli normativ-huquqiy hujjatlar bilan belgilanadi.

c) Doktorant, tayanch doktorant, stajor-tadqiqotchi va mustaqil izlanuvchilar:

29. Universitetda O‘zbekiston Respublikasi Davlat budgeti mablag‘lari hisobidan moliyalashtiriladigan, ishlab chiqarishdan ajralgan holda mutaxassislikni chuqur o‘rganish va doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash hamda himoya qilish maqsadida ilmiy izlanishlar olib borish bo‘yicha falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalari izlanuvchilari uchun tashkil etilgan oliy ta’limdan keyingi ta’limda o‘qiyotgan fuqaro tayanch doktorant va doktorant hisoblanadi.

Ishlab chiqarishdan ajralmagan holda doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash va himoya qilish maqsadida mutaxassislikni chuqur o‘rganish va ular tomonidan ilmiy izlanishlar bo‘yicha falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalari izlanuvchilari uchun tashkil etilgan oliy ta’limdan keyingi ta’limda o‘qiyotgan fuqaro mustaqil izlanuvchi hisoblanadi.

Tayanch doktorant, doktorant va mustaqil izlanuvchilarni o‘qitish shakllari va muddatlari, ularni qabul qilish hamda faoliyatini tashkil etish qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladi.

IV. O‘quv-tarbiyaviy va ilmiy-uslubiy ishlar

30. Universitet mutaxassisligi bo‘yicha quyidagi ta’lim turlari asosida o‘qitishni amalga oshiradi:

oliy ta’lim;

oliy ta’limdan keyingi ta’lim;

kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish;

Universitet oliy ta’limning bakalavriat ta’lim yo‘nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo‘yicha yuqori malakali kadrlar tayyorlanishini ta’minlaydi.

Universitetda, umumiy o‘rta (o‘n bir yillik ta’lim), o‘rta maxsus (to‘qqiz yillik tayanch o‘rta va ikki yillik o‘rta maxsus ta’lim), boshlang‘ich professional ta’lim (to‘qqiz yillik tayanch o‘rta va ikki yillik boshlang‘ich professional ta’lim) olgan shaxslar, shuningdek, “Ta’lim to‘g‘risida”gi O‘RQ-637-sod Qonun kuchga kirguniga qadar o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limi (to‘qqiz yillik umumiy o‘rta va uch yillik o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limi) olgan shaxslar oliy ma’lumot oladi.

Universitet ta’limning asosiy ta’lim dasturlarini ikki bosqichda amalga oshiradi: bakalavriat va magistratura.

Bakalavriat oliy ta’lim yo‘nalishlaridan biri bo‘yicha chuqurlashtirilgan bilim, malaka va ko‘nikmalar beradigan, o‘qish davomiyligi kamida uch yil bo‘lgan tayanch oliy ta’limdir.

Bakalavr dasturini tugatgan bitiruvchilarga davlat attestatsiyasi yakunlari bo‘yicha ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha «bakalavr» darajasi beriladi hamda davlat namunasidagi diplom topshiriladi.

Magistratura tegishli bakalavriat negizidagi aniq mutaxassislik bo‘yicha o‘qish davomiyligi kamida bir yil bo‘lgan oliy ta’limdir.

Magistratura mutaxassisliklarining va ularga muvofiq bo‘lgan bakalavriat ta’lim yo‘nalishlarining ro‘yxati ta’lim sohasidagi vakolatli davlat boshqaruvi organi tomonidan belgilanadi.

Magistr dasturini tugatgan bitiruvchilarga davlat attestatsiyasi yakunlari bo‘yicha tayyorlangan muayyan mutaxassislik bo‘yicha «magistr» darajasi beriladi va davlat namunasidagi diplom topshiriladi.

Bakalavr va magistrlik davlat namunasidagi diplom uning egalariga kasbiy faoliyat bilan shug‘ullanish yoki tanlangan ta’lim yo‘nalishiga va mutaxassisligiga muvofiq ta’lim muassasalarining navbatdagi bosqichlarida o‘qishni davom ettirish yoki egallagan mutaxassisligi bo‘yicha ishslash huquqini beradi.

Oliy ta’limning turli bosqichida asosiy ta’lim dasturlari bo‘yicha dastlabki ta’lim olish, ikkinchi oliy ta’lim olish sifatida qaralmaydi.

31. Universitetda ta’lim jarayonini tashkil etish, Universitet tomonidan ishlab chiqilgan va kasbiy standartlar asosida tasdiqlangan o‘quv rejalar, o‘quv dasturlari, malaka talablari, Universitet rektori (o‘quv ishlari bo‘yicha prorektor) tomonidan tasdiqlanadigan yillik kalendar o‘quv jadvali hamda mashg‘ulotlar jadvali bilan tartibga solinadi.

Ta’lim jarayonini maqsadli yo‘naltirish yo‘li bilan tashkil etish, ya’ni ta’lim shakllari, uslub va vositalarni tanlash yo‘li bilan Universitet talabalariga oliy ta’limning asosiy kasbiy ta’lim dasturlarini o‘zlashtirish uchun zaruriy sharoitlarini yaratib berilishi lozim.

32. Universitetda o‘quv mashg‘ulotlarining quyidagi asosiy turlari belgilangan: ma’ruza, konsultatsiya, seminar, amaliy mashg‘ulot, laboratoriya ishi, yakka mashg‘ulot (amaliy ijrochilik bilan bog‘liq bo‘lgan san’at yo‘nalishlarida), nazorat ishi, kollokvium, mustaqil ish, amaliyot, kurs loyihasi (kurs ishi), bakalavrik bitiruv malakaviy ishi hamda magistrlik dissertatsiyasi.

Auditoriya mashg‘ulotlarining barcha turlari uchun 80 daqiqalik (tanaffussiz qo‘shma ma’ruza) akademik soat belgilangan. O‘quv mashg‘ulotlari orasidagi tanaffus kamida 10 daqiqa bo‘ladi.

Ta’lim va tarbiya olib boriladigan tillar: o‘zbek, rus va ingлиз tillari hisoblanadi.

33. Universitetda kadrlar tayyorlash ishlab chiqarishdan ajralgan va ajralmagan holda olib boriladi.

Universitetning asosiy kasbiy ta’lim dasturi doirasida ta’lim olishning barcha shakllari uchun o‘rnatilgan tartibda ishlab chiqilgan va belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan davlat ta’lim standarti qo‘llaniladi.

34. Universitetda o‘quv yili ikki semestrga bo‘linadi va uning har birida talabalarning o‘zlashtirishi kurslar kesimida 5 baholik (2020/2021 o‘quv yiliga qadar

qabul qilingan talabalar uchun) va kredit-modul tizimi (2020/2021 o‘quv yilidan boshlab qabul qilingan talabalar uchun)da olib boriladi.

Fanlarni o‘zlashtirgan talabalarni kursdan kursga o‘tkazish fakultet dekanining tavsiyasiga binoan rektor buyrug‘i bilan amalga oshiriladi. Talabalarni kursdan kursga shartli o‘tkazish mumkin emas.

Universitetning ta’lim dasturlarini o‘zlashtirish, Oliy ta’lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to‘g‘risidagi Nizom (ro‘yxat raqami 3069, 2018-yil 26-sentabr) va Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrdagi 824-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy ta’lim muassasalarida o‘quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to‘g‘risidagi Nizomiga muvofiq tartibga solinadi.

Universitetda bitiruvchilarining yakuniy attestatsiyasi O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to‘g‘risidagi Nizom (ro‘yxat raqami 1963, 2009-yil 5-iyun) qoidalariga muvofiq amalga oshiriladi.

35. Universitetda ilg‘or pedagogik va axborot texnologiyalari, ta’limni individuallashtirish va mustaqil ta’lim olish vositalarini, modul tizimi hamda masofaviy ta’lim berishni qo‘llash hisobiga mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishga yo‘naltirilgan ilmiy-uslubiy ishlar amalga oshiriladi.

36. Universitetda oliy ta’limdan keyingi ta’lim doirasida Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi tomonidan tasdiqlangan “Oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlar mutaxassisliklari ro‘yxati”ga muvofiq ilmiy va ilmiy-pedagogik kadrlarni tayyorlash, shuningdek, fanlar bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasini olish uchun dissertatsiyalar tayyorlash va himoya qilish uchun oliy ta’lim muassasasiga doktorant va mustaqil izlanuvchilarini biriktirish ishlari amalga oshiriladi.

37. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 27-avgustdag“Oliy ta’lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzlusiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to‘g‘risida”gi PF-5789-son Farmoni hamda Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 23-sentabrdagi “Oliy ta’lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo‘yicha qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi 797-son qaroriga muvofiq kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish bo‘yicha kasbiy ta’lim dasturlari amalga oshiriladi.

38. Universitet huzuridagi pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazida Attestatsiyadan muvaffaqiyatli o‘tgan qayta tayyorlash va malaka oshirish kurslari tinglovchilariga qat’iy hisobda turadigan davlat namunasidagi hujjat hisoblanadigan malaka attestati beriladi.

39. Universitetda Kengash tomonidan tasdiqlangan mavzular, rejalar bo‘yicha bajariladigan ishlarning sifati hamda mehnat xavfsizligi ta’minlangan holda talabalar, magistrantlar, katta ilmiy xodim izlanuvchi va mustaqil izlanuvchilar keng jalb etilib, ilmiy-tadqiqot va ijodiy ishlar olib boriladi.

V. Universitetning professor-o‘qituvchilari tarkibi, o‘quv-yordamchi va ma’muriy-xo‘jalik xodimlari (personal)

40. Universitetda professor-o‘qituvchilar tarkibi, ilmiy xodimlar, muhandislik-texnika, ma’muriy-xo‘jalik, ishlab chiqarish, o‘quv-yordamchi va boshqa xizmatchilar lavozimlari mavjud.

Professor-o‘qituvchilar tarkibiga kafedra mudiri, professor, dotsent, katta o‘qituvchi, o‘qituvchi (assistant) va o‘qituvchi-stajor lavozimlari kiradi.

41. Professor-o‘qituvchilar tarkibidagi lavozimlarga ishga qabul qilish O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-iyundagi “Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalgalash oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta’minlash bo‘yicha qo‘sishimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-3775-son qaroriga muvofiq tegishli kafedraning kengaytirilgan ochiq majlisida pedagog kadrlar va jamoatchilik kengashining a’zolari ishtirokida sinov darsi o‘tkazish natijalari bo‘yicha ushbu majlisning tavsiyasiga ko‘ra, Vazirlar Mahkamasining 2006-yil 10-fevraldagi 20-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy talim muassasalariga pedagog xodimlarni tanlov asosida ishga qabul qilish tartibi to‘g‘risidagi Nizomga muvofiq tanlov asosida mehnat shartnomasi bo‘yicha amalgalash oshiriladi.

42. Universitetning professor-o‘qituvchilar bilan mehnat shartnomasini tuzish, o‘zgartirish va bekor qilish amaldagi mehnat qonunchiligiga muvofiq amalgalash oshiriladi.

43. Professor-o‘qituvchilar va ilmiy xodimlar quyidagi huquqlarga ega:

belgilangan tartibda Universitet va fakultet Kengashlariga saylash va saylanish;

Universitetning faoliyatiga taalluqli masalalarni muhokama qilishda ishtirok etish;

Universitetning axborot-resurs markazi, o‘quv va ilmiy bo‘linmalarning xizmatlaridan, shuningdek, ijtimoiy-maishiy, tibbiy va boshqa bo‘limlar xizmatidan jamoa shartnomasiga muvofiq foydalanish;

o‘qitishning uslub va vositalarini tanlash, o‘quv va ilmiy jarayonning yuqori sifatini ta’minlovchi ilmiy tadqiqot ishlarini amalgalash oshirish;

Universitet rahbariyatining buyruq va farmoyishlari yuzasidan qonunchilikda belgilangan tartibda murojaat qilish;

qonunchilikda belgilangan tartibda tanlovlarda qatnashish, lavozimlarni egallash;

xorijiy hamkasblarning sohaga doir ilmiy va o‘quv-uslubiy adabiyotlari bilan tanishish va ular bilan fikr almashish;

nazariy bilimlarini amaliy tajribasini, ilmiy tadqiqot olib borish uslubini, pedagogik mahoratini takomillashtirib borish;

talabalarning ilmiy tadqiqot ishlariga rahbarlik qilish;

ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, fundamental, amaliy va innovatsiya loyihalari, xorijiy ilmiy loyihalar hamda xo‘jalik shartnomalarida ishtirok etish;

darslik va o‘quv qo‘llanmalar tayyorlash, monografiya va ilmiy maqolalar yozish, ixtiro uchun patent, EHM uchun dasturiy mahsulotlarga guvohnomalar

olish;

tasdiqlangan rejaga muvofiq ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, ilmiy-tadqiqot ishlarining muhokamasida ishtiroq etish va ularning natijalarini ishlab chiqarishga joriy etish, ilmiy ishlar natijalarini nashr etishga tavsiya berish;

ta'lim, fan va ishlab chiqarishning samarali integratsiyasini ta'minlashda qatnashish;

xorijiy yetakchi olimlar, ilmiy markazlar va ta'lim muassasalari bilan xalqaro aloqalarni rivojlantirishda ishtiroq etish;

O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasiga oid qonunchiligidagi belgilangan boshqa huquqlardan foydalanish.

44. Professor-o'qituvchilar va ilmiy xodimlarning majburiyatlarini quyidagilardan iborat:

ta'lim to'g'risidagi qonunchilik hujjatlari, mehnat va texnologiya intizomi, Universitet ustavi, Ichki mehnat-tartib qoidalari, Odob-axloq kodeksiga va korrupsiyaga qarshi kurashish dasturiga qat'iy rioya qilish;

o'zining xizmat vazifalarini vijdonan bajarish va o'qituvchilik sha'niga dog' tushirmaslik;

ish jarayonida muloqat qiladigan Universitet xodimlari, talabalari va boshqa shaxslar bilan xushmuomalada bo'lish;

ish beruvchining qonuniy buyruq va farmoyishlarini bajarish, har yili tasdiqlanadigan shaxsiy reja asosida o'quv-uslubiy, ilmiy va ma'naviy-ma'rifiy ishlarni o'z vaqtida va sifatli bajarish, xususan:

o'quv yuklamalari hajmini, o'quv-uslubiy, ilmiy, o'quv-tashkiliy ishlarni tasdiqlangan shaxsiy reja asosida bajarish va ma'naviy-ma'rifiy ishlarda ishtirok etish;

ilmiy-tadqiqot natijalari bo'yicha darslik, o'quv qo'llanma tayyorlash, o'quv adabiyot, ilmiy maqolalar, monografiyalar yozish, ixtiro uchun patent, EHM uchun dasturiy mahsulotlarga guvohnomalar olish;

ta'lim, fan va ishlab chiqarishning samarali integratsiyasini ta'minlashda qatnashish, talabalarning ilmiy-tadqiqot ishlariga rahbarlik qilish;

tarbiyaviy ishlarni olib borish, talabalar bilan ma'naviy-ma'rifiy ishlarda bevosita ishtirok etish, shu jumladan darsdan tashqari vaqtarda o'tkaziladigan tadbirlarda qatnashish;

Universitet kengashi tomonidan tasdiqlangan kafedrada bajariladigan ilmiy mavzular doirasidagi tadqiqotlarda ishtirok etish;

o'z malakasini uch yilda bir marta oshirish;

mehnatni muhofaza qilish, xavfsizlik texnikasi va ishlab chiqarish sanitariyasiga doir qoidalariga rioya qilish;

Universitetning mol-mulkini avaylash, undan oqilona foydalanish;

ish beruvchiga bevosita o'zining aybi bilan yetkazilgan haqiqiy moddiy zararni qoplash;

jamoatchilik ishlarida qatnashish;

pedagogik va ilmiy jarayonning samaradorligini ta'minlash;

zamonaviy globallashuv va demokratiya sharoitida ta’lim oluvchilarning tanlagan yo‘nalishi (mutaxassisligi) bo‘yicha yuksak kasbiy tayyorgarligini, mehnatga bo‘lgan qobiliyatini shakllantirish;

chet tili va axborot texnologiyalaridan savodxonligini oshirib borish asosida kamida bir yoki ikkita xorijiy tilni bilishi;

ta’lim oluvchilarda mustaqil fikrlash, tashabbuskorlik, ijodiy qobiliyatni shakllantirish;

“Ustoz-shogird” tizimida ishtirok etib, o‘ziga biriktirilgan shogirdlar bilan ilmiy, ma’naviy-ma’rifiy, tarbiyaviy ishlarni amalga oshirish;

o‘zining odobi, madaniyati, ma’naviy saviyasi bilan o‘rnak bo‘lish;

kiyinish madaniyatiga rioya etish;

respublikada amalga oshirilayotgan islohotlar va jahonda ro‘y berayotgan yangiliklardan xabardor bo‘lish;

Universitet, fakultet, kafedra tomonidan tashkil etiladigan madaniy, ma’naviy-ma’rifiy tadbirlarda faol ishtirok etish;

o‘zi o‘qitadigan fan dasturini muntazam fan va texnika yutuqlari asosida boyitib borish;

darslarni yuqori saviyada o‘tish;

fan yo‘nalishiga tegishli yangi manbalarni topish va ular bilan talabalarni tanishtirib borish;

har o‘quv yili boshlangunga qadar o‘zi o‘qitadigan fan(lar)ning ishchi o‘quv dasturi, kalendar rejasi va reyting nazoratlari jadvalini ishlab chiqish va kafedra majlisida tasdiqlatish;

reyting tadbirlarini o‘z vaqtida o‘tkazish;

talabalar bilimini xolisona baholash;

yangi pedagogik texnologiyalarni dars jarayonida qo‘llash;

ilmiy salohiyat va pedagogik mahoratini oshirish;

talabalar ilmiy-tadqiqot ishlariga rahbarlik qilish;

o‘zining mutaxassisligi bo‘yicha ishlab chiqarish korxonasi va muassasalarda mavjud muammolar haqida ma’lumot va tasavvurlarga ega bo‘lishi hamda ishlab chiqarish jarayonida mavjud muammolarning yechimiga oid tadqiqot mavzusiga ega bo‘lish;

olib borayotgan tadqiqot mavzusi asosida o‘z yoki hammulliflikdagi ishlanma va texnologiyalarga ega bo‘lishi;

mutaxassisligi bo‘yicha tayanch oliy ta’lim muassasalari va ishlab chiqarish korxonalarida tegishli muddatlarda malaka oshirib borishi yoki stajirovkadan o‘tishi;

oliy ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlarda faol qatnashish.

45. Universitet professor-o‘qituvchilar tarkibini uch yilda kamida bir marotaba malakasini oshirish kafolatini ta’minlaydi.

46. Universitetning ma’muriy-xo‘jalik, muhandislik-texnika, o‘quv-yordamchi va boshqa xodimlarining huquq va majburiyatları Universitetning Ichki tartib qoidalari, Odob-axloq kodeksi, korrupsiyaga qarshi kurashish dasturi va lavozim yo‘riqnomalari bilan belgilanadi.

VI. Universitetning tarkibi

47. Universitetning tuzilmasiga Oliy ta’lim muassasalari boshqaruv, texnik, xizmat ko‘rsatuvchi va o‘quv-yordamchi xodimlarining namunaviy shtatlariga (ro‘yxat raqami 2859, 2017-yil 21-fevral) muvofiq belgilangan tartibda shakllantiriladigan boshqarmalar, bo‘limlar, markazlar fakultetlar, kafedralar, ilmiy va o‘quv laboratoriyalari, muzeylar kiradi.

48. Universitet fakultetlarini rektor tomonidan tayinlanadigan dekan boshqaradi. Dekan lavozimida ishlovchi shaxs mustaqil shtat lavozimida ishlovchi shaxs hisoblanadi va uning o‘rindoshlik tartibida egallahsga ruxsat etilmaydi.

Fakultet dekani o‘z faoliyatida mazkur Ustavga, “Oliy ta’lim muassasasining fakulteti to‘g‘risidagi Nizom”ga amal qiladi.

“Oliy ta’lim muassasasining fakulteti to‘g‘risidagi Nizom”ga muvofiq fakultetda Kengash tashkil etilishi mumkin.

Kengashning tarkibi, vakolatlari, shakllantirish va faoliyatining tartibi “Oliy ta’lim muassasasi fakultetining Kengashi to‘g‘risida”gi Nizom bilan belgilanadi.

Kafedra faoliyatiga Vazirlar Mahkamasining 2006-yil 10-fevraldagagi 20-son qarori bilan tasdiqlangan Oliy talim muassasalariga pedagog xodimlarni tanlov asosida ishga qabul qilish tartibi to‘g‘risidagi Nizomga muvofiq tanlov asosida Universitetning Kengashi tomonidan saylanadigan mudir rahbarlik qiladi.

Kafedra mudirining vakolatlari va kafedra faoliyatiniig tartibi “Oliy ta’lim muassasasining kafedrasi to‘g‘risidagi Nizom” bilan belgilanadi.

49. Universitet huzurida yuridik shaxs hisoblangan akademik litsey, Davlat tilida ish yuritish asoslarini o‘qitish va malaka oshirish markazi, Pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi faoliyat yuritadi.

Universitet huzuridagi akademik litsey mustaqil yuridik shaxs hisoblanib, o‘z faoliyatini O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va qarorlari, boshqa normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq hamda o‘z Ustavi asosida amalga oshiradi.

50. Universitet huzuridagi Davlat tilida ish yuritish asoslarini o‘qitish va malaka oshirish markazi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 3-martdagagi “Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 117-son va Pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi Vazirlar Mahkamasining 2012-yil 26-sentabrdagi “Oliy ta’lim muassasalari pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 278-son qaroriga muvofiq faoliyat ko‘rsatadi.

VII. Universitetni boshqarish

51. Universitetni boshqarish O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi hamda ushbu Ustavga muvofiq yakka rahbarlik va Universitetning Kengashi orqali jamoatchilik boshqaruvini uyg‘unlashtirish tamoyili asosida

amalga oshiriladi.

52. Universitetni bevosita boshqarish O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 11-iyuldagи PQ-4391-son qaroriga muvofiq, Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirining tavsiyasiga ko‘ra, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi bilan kelishilgan holda, Vazirlar Mahkamasi tomonidan lavozimga tayinlanadigan va lavozimdan ozod etiladigan Universitet rektori tomonidan amalga oshiriladi.

Rektor Universitet faoliyatiga, shuningdek, Ish yuritish to‘g‘risidagi Yo‘riqnomा, Ichki tartib qoidalari, Odob-axloq kodeksi, Oliy ta’lim to‘g‘risidagi Nizom hamda mazkur Ustavda belgilangan majburiyatlar uchun to‘liq mas’uldir.

Rektor O‘zbekiston Respublikasi amaldagi qonunchiligiga ko‘ra, Universitet nomidan ishonchnomasiz ish olib boradi, barcha idoralar, muassasalar, korxonalarda uning vakili sifatida qatnashadi, Universitetning mol-mulkiga mas’ullik qiladi, shartnomalar tuzadi, ishonchnomalar beradi, bank muassasalarida Universitetning hisob raqamlarini ochadi, moliyaviy mablag‘lardan o‘rnatilgan tartibda foydalanish bo‘yicha farmoyishlar beradi.

53. Universitet rektori vakolati doirasida:

Universitetning professor-o‘qituvchilar, barcha xodimlari, talabalari va boshqa ta’lim olayotganlar uchun majburiy bo‘lgan buyruqlar va farmoyishlar chiqaradi va topshiriqlar beradi;

fakultet dekanlari, bo‘lim va boshqarma boshliqlari, bosh hisobchini, o‘z nomenklaturasidagi boshqa xodimlarni lavozimiga tayinlaydi hamda lavozimdan ozod qiladi va ularning muayyan vazifalari, mas’uliyatlarini belgilaydi;

akademik litsey faoliyatidagi ishning tashkil etilishi ustidan o‘z yo‘nalishlari bo‘yicha prorektorlar kuratorligi-rahbarligi vazifalarini belgilaydi;

Universitet prorektorlari lavozimiga nomzodlarni tavsiya etadi va prorektorlar, dekanlarning muayyan vazifalari xamda mas’uliyatlarini belgilaydi;

Universitet xodimlari bilan O‘zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligi va Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan tartibda mehnat shartnomalarini tuzadi, o‘zgartiradi va bekor qiladi;

Universitet tarkibiga kirgan ilmiy tadqiqot, tajriba-eksperimental hamda boshqa tashkilot va bo‘linmalarning vazifalarini belgilaydi, ular to‘g‘risidagi nizomlarni tasdiqlaydi;

Universitet xodimlarining lavozim maoshlariga ustamalar va qo‘sishimchalarni o‘rnatilgan tartibda belgilaydi;

kasaba uyushma qo‘mitasi yoki Universitetning boshqa vakolatli organi bilan kelishgan holda Ichki tartib qoidalari va Odob-axloq kodekslarini tasdiqlaydi;

Universitetda Namunaviy shtat birliklariga muvofiq ajratilgan mablag‘lar hamda ish haqi fondi, tasdiqlangan Universitet xodimlarining soni va lavozim maoshlari, ta’rif setkasi doirasida Universitet professor-o‘qituvchilar tarkibi va Universitetning boshqa xodimlarining shtat birligini tasdiqlaydi hamda lavozim maoshlarini belgilaydi;

Universitet Kengashining tavsiyasiga ko‘ra o‘rnatilgan tartibda tegishli normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq fakultetlarni, kafedralarni ochish yoki

yopish qarorlarini tasdiqlaydi. Oliy ta'lim muassasasi kafedrasi to'g'risida namunaviy Nizom talabalaridan kelib chiqqan holda Universitet Kengashining tavsiyasiga ko'ra, kafedralar tashkil etiladi yoki tugatiladi.

O'zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligi hamda ta'lim jarayonini boshqarish bo'yicha qonun hujjatlariga muvofiq va vakolatli organlar tomonidan belgilangan boshqa vazifalar ijrosini ta'minlaydi.

Universitet rektoriga o'zi ishlayotgan oliy ta'lim muassasasi va undan tashqarida haq to'lanadigan boshqa rahbarlik lavozimida (ilmiy va ilmiy - metodik rahbarlikdan tashqari) o'rindoshlik bo'yicha ishlashga ruxsat etilmaydi. Rektor o'z vazifalarini o'rindoshlik bo'yicha bajarishi mumkin emas.

54. Oliy ta'lim to'g'risidagi Nizomga muvofiq Universitet faoliyatining asosiy masalalarini ko'rish uchun Kengash tashkil etiladi.

Kengash tarkibiga rektor, prorektorlar, fakultetlar dekanlari hamda kafedralar mudirlari, bo'lim boshliqlari, Universitet xodimlari, kasaba uyushmasi kengashi vakillari kiradi. Rektor Kengash raisi hisoblanadi. Kengashning boshqa a'zolari umumiy majlisda (konferensiyada) yashirin ovoz berish yo'li bilan saylanadi.

Professor-o'qituvchilar tarkibidan Kengashga saylanadiganlar soni rektor buyrug'i bilan belgilanadi.

Kengashning vakolati, uni saylash va faoliyat yuritish tartibi Oliy va o'rtalik maxsus ta'lim vazirligi tomonidan tasdiqlangan Oliy ta'lim muassasasining Kengashi to'g'risida namunaviy Nizom bilan belgilanadi.

55. Universitetda falsafa doktori (Doctor of Philosophy) va fan doktori (Doctor of Science) ilmiy darajalarini beruvchi Ilmiy kengashlar faoliyati tashkil etilishi mumkin.

VIII. Jamoat tashkilotlari

56. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-iyundagi PQ-3775-son qaroriga muvofiq Universitetda samarali jamoatchilik nazoratini joriy etish maqsadida talabalar, ota-onalar, Yoshlar ittifoqining Universitetdagi faollari, kadrlar buyurtmachilari, professor-o'qituvchilar hamda fuqarolik jamiyatni institutlari vakillaridan iborat tarkibda Jamoatchilik kengashi tashkil etiladi.

Jamoatchilik kengashlarining asosiy vazifalari:

ta'lim sifati, professor-o'qituvchilarning bilimi va pedagogik mahorati, talabalarga yaratilgan shart-sharoitlar ustidan tizimli ravishda monitoring o'rnatish;

Universitetga professor-o'qituvchilar tarkibiga ishga qabul qilinayotgan nomzodlar bo'yicha tavsiyalar berish;

talabalarning murojaatlarini ko'rib chiqish, ularning pedagog kadrlar haqidagi fikrini to'liq o'rganish maqsadida ijtimoiy so'rovlar o'tkazish;

Universitetdagi ta'lim jarayonini takomillashtirish bo'yicha takliflar tayyorlash va Universitetning tegishli kengashi muhokamasiga kiritish.

57. Universitetda kasaba uyushmasi va boshqa jamoatchilik tashkilotlari faoliyat ko'rsatadi.

Professor-o‘qituvchilar va xodimlarning mehnat huquqi va manfaatlarini himoya qilish maqsadida kasaba uyushmasi markaziy kengashi hamda ularning Universitetda saylangan vakili amaldagi qonunchilik asosida o‘z ish faoliyatini olib boradi.

IX. Moliya-xo‘jalik faoliyati va moddiy-texnik bazasi

58. Universitetga ushbu Ustavda nazarda tutilgan faoliyatni amalga oshirish maqsadida operativ boshqarish huquqi bilan davlat (ta’sischi) tomonidan binolar, inshootlar, mulkiy majmualar, Universitetning pasportiga muvofiq asbob-uskunalar, shuningdek, iste’mol, ijtimoiy, madaniy va boshqa maqsadlar uchun zarur bo‘lgan mulklar biriktirilgan.

Universitet Vazirlar Mahkamasining qarori bilan davlat tasarrufidan chiqariladigan va xususiy lashtiriladigan ob’ektlar qatoriga kiritilgan. Universitetga ajratilgan yer uchastkalari unga operativ boshqarish (ijara, tekin foydalanish) huquqi asosida biriktirilgan.

59. Quyidagilar Universitet faoliyatini moliyalashtirish manbalari hisoblanadi:

O‘zbekiston Respublikasi Davlat budjeti mablag‘lari;

O‘zbekiston Respublikasi va chet el fuqarolarining to‘lov-kontrakt asosida o‘qitishdan tushadigan (xorijiy valyuta) mablag‘lari;

budgetdan tashqari rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘lari;

davlat ilmiy-texnikaviy dasturlari doirasida o‘tkaziladigan grant tanlovlari natijalari bo‘yicha fundamental, amaliy va innovatsion tadqiqotlar uchun ajratiladigan mablag‘lar;

xo‘jalik faoliyati va shartnoma asosida xizmatlar ko‘rsatishdan tushadigan tushumlar;

xalqaro moliya tashkilotlarining grantlari;

jismoniy va yuridik shaxslarning homiylik xayriyalari va maqsadli badallari;

Universitet faoliyatida amalga oshirilgan ilmiy, o‘quv va boshqa innovatsion ishlanmalarni tijoratlashtirish, shuningdek, Universitet mol-mulkini ijaraga berishdan tushgan mablag‘lar;

qonunchilik hujjatlari bilan taqiqlanmagan boshqa manbalar.

60. Universitetning ta’lim faoliyatini moliyaviy ta’minlash davlat grantlari asosida mutaxassislar tayyorlash uchun ajratilgan budjet mablag‘lari, davlat tomonidan belgilangan normativlardan kelib chiqqan holda qayta tayyorlash va xodimlarning malakasini oshirish hisobiga ajratilgan mablag‘lar, shuningdek, budgetdan tashqari mablag‘lar, jumladan talabalar va tinglovchilarni o‘qitish uchun belgilangan tartibda olingan to‘lov-shartnoma asosidagi mablag‘lar va tadbirkorlik tushumlari hisobidan amalga oshiriladi.

61. Universitet asosiy faoliyatiga zarar yetmaydigan tartibda ta’lim hamda boshqa sohalarda pullik ta’lim va servis xizmatlarini amalga oshirishi mumkin. Universitet shug‘ullanadigan tadbirkorlik faoliyati uning Ustavida belgilangan vazifalarga mos kelishi kerak.

Universitet o‘z mulki bilan xo‘jalik yurituvchi subyektlar, jamiyatlar va shirkatlarning ustav jamg‘armasida qatnashish, pullik ta’lim xizmatlari, konsultatsiyalar va boshqa xizmatlar uchun narxlarni belgilash, soliq va konunchilikda nazarda tutilgan boshqa majburiy to‘lovlardan so‘ng qolgan daromadni mustaqil tasarruf etish huquqiga ega.

Universitet pullik ta’lim xizmatlari ko‘rsatishni budgetdan ajratiladigan mablag‘lar hisobidagi ta’lim faoliyati doirasida va uning o‘rniga amalga oshirishi mumkin emas.

Universitet O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga hamda mazkur Ustavga zid bo‘lмаган шартномаларни тузиш, мажбуриятлар ва босқа шартларни белгилаш бо‘йича масалаларни mustaqil hal qiladi.

62. Universitetda lavozim maoshlari O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2008-yil 24-iyuldagи “Respublika oliv talim muassasalari xodimlari mehnatiga haq to‘lash tizimini takomillashtirish va uni moddiy rag‘batlantirishni kuchaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-926-son qarori, Vazirlar Mahkamasining 2008-yil 1-avgustdagи “Respublika oliv ta’lim muassasalari xodimlari mehnatiga haq to‘lash tizimini takomillashtirish va uni moddiy rag‘batlantirishni kuchaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 164-son qarori va Mehnatga haq to‘lashning yagona tarif setkasiga muvofiq belgilanadi. Universitet xodimiga lavozim maoshi (stavka) o‘z funksional vazifalarini hamda mehnat shartnomasida nazarda tutilgan ishlarni bajarganligi uchun to‘lanadi.

Qo‘srimcha maosh, ustama va boshqa moddiy rag‘batlantirish tadbirlarining hajmini Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 27-avgustdagи “Respublika oliv ta’lim muassasalarining professor-o‘qituvchilari va boshqa toifadagi xodimlarni budgetdan tashqari mablag‘lar hisobidan moddiy rag‘batlantirish tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida”gi 517-son qaroriga muvofiq Universitet mustaqil, moddiy rag‘batlantirish fondi doirasida amalga oshiradi.

Universitetning moddiy rag‘batlantirish fondidan foydalanish “Budget muassasalari va tashkilotlari xodimlarini moddiy rag‘batlantirish maxsus fondi to‘g‘risida”gi (ro‘yxat raqami 177, 1995-yil 20-sentabr) nizomda belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

63. Universitetda tashkil etilgan jamoat tashkilotlariga faoliyat ko‘rsatishlari uchun zarur bo‘lgan xonalar ajratiladi.

Universitet qoshidagi tibbiyot xonasiga, shuningdek, o‘rnatilgan tartibda tashkil etilgan umumiy ovqatlanish tuzilmasiga (oshxona, bufet) isitish, yoritish va suv ta’moti bilan taminlangan xonalar ajratiladi.

Universitetning tegishli binolarini ta’mirlash, rekonstruksiya qilish yoki yangilarini qurish, ularning moliyaviy ta’moti qonunchilikda belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

X. Xalqaro hamkorlik

64. Universitet O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 20-apreldagi “Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-2909-son qarori va 2019-yil 8-oktabrdagi “O‘zbekiston

Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5847-son Farmoni hamda mazkur Ustavga muvofiq, xorijiy mamlakatlarning ta’lim va ilmiy markazlari, xalqaro jamg‘armalar va boshqa tashkilotlar bilan o‘zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini o‘rnatish huquqiga ega.

Universitetda chet el fuqarolarini o‘qitish, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish, shuningdek, oliy ta’lim muassasi ilmiy-pedagogik xodimlarining xorijiy mamlakatlarda pedagogik va ilmiy-tadqiqot ishlarini amalga oshirish O‘zbekiston Respublikasining vakolatli davlat organlari va xorijiy davlatlarning ta’limini boshqarish bo‘yicha tegishli organlari o‘rtasida tuzilgan shartnomalar, shuningdek Universitetning xorijiy davlatlarning ta’lim va ilmiy markazlari, xalqaro jamg‘armalar va boshqa tashkilotlar bilan qonunchilikka muvofiq belgilangan tartibda tuzilgan shartnomalari (bitim, memorandumlari), chet el fuqarolari va xorijiy yuridik shaxslar bilan bevosita tuzilgan shartnomalari asosida amalga oshiriladi.

65. Xalqaro faoliyatni amalga oshirishda Universitet quyidagi huquqlarga ega:

    Oliy va o‘rtalik maxsus ta’lim vazirligi bilan kelishilgan holda ta’lim sohasidagi xalqaro nodavlat notijorat tashkilotlariga a’zo bo‘lish;

    xorijiy davlatlarning ta’lim va ilmiy markazlari, tashkilotlari bilan o‘zaro manfaatli hamkorlik qilish yuzasidan shartnomalar (bitim, memorandumlar) tuzish;

    xorijiy oliy ta’lim muassasalari va ilmiy markazlaridan yuqori malakali professor-o‘qituvchilar va olimlarni dars mashg‘ulotlariga, hamkorlikda o‘quv adabiyotlari va ilmiy-tadqiqot ishlarini amalga oshirishga jalb etish;

    xorijiy hamkorlik ishtirokida Universitet tarkibiy bo‘linmalari (qo‘shma fakultetlar, qo‘shma ta’lim dasturlari, markazlar va boshqa bo‘linmalar)ni qonunchilikda ko‘zda tutilgan tartibda tashkil etish;

    Universitet professor-o‘qituvchilarini, xodimlari, doktorantlarini xorijiy mamlakatlarga malaka oshirish va stajirovkaga yuborish, falsafa doktori (PhD) va magistratura dasturlari bo‘yicha ta’lim olishlarini ta’minlash;

    Universitet talabalarini xorijiy mamlakatlarga stajirovka, amaliyot o‘tash, konferensiya va tanlovlarga yuborishni ta’minlash;

    Universitet va xorijiy oliy o‘quv yurtlari talabalari, tayanch doktorantlari va doktorantlar, professor-o‘qituvchilar va ilmiy xodimlari bilan ikki tomonlama o‘zaro almashinuv dasturlarini tashkil etish;

    xorijiy fuqarolarni belgilangan tartibda Universitetga o‘qishga qabul qilish va ularning o‘qishlari uchun shart-sharoitlar yaratish.

    Universitet qonunchilikda belgilangan tartibda xorijiy mamlakatlarning institutlari va tashkilotlari bilan boshqa yo‘nalishlarda ham o‘zaro manfaatli hamkorlik aloqalarini o‘rnatish huquqiga ega.

66. Universitet professor-o‘qituvchilarini va xodimlari hamda talabalarining chet el xizmat safarlari amaldagi qonunchilik hujjatlari, shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rtalik maxsus ta’lim vazirligining tegishli idoraviy normativ-huquqiy hujjatlari asosida amalga oshiriladi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5847-son Farmonining 5-bandiga muvofiq, ta’lim sifatini yaxshilash borasidagi ilg‘or xorijiy tajribalarni o‘rganish va amaliyatga tatbiq etish jarayonlarini jadallashtirish maqsadida Universitet rektori va prorektorlarining xorijiy mamlakatlarga xizmat safariga chiqishini Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligini xabardor qilgan holda amalga oshiriladi. Bunda Universitet rahbar xodimlari tomonidan xorijiy mamlakatga xizmat safari oldidan asosiy ma’lumotlar, jumladan mamlakat nomi, tashrif maqsadi va rejasи, safar natijalari yuzasidan esa Universitet kengashiga amalga oshirilgan ishlar va xarajatlar to‘g‘risida taqdim etilgan hisobot Universitet veb-saytiga joylashtiriladi.

67. Xorijiy safarlarga yuborilgan rahbar xodimlar, professor-o‘qituvchilar, ilmiy xodimlar va talabalar (bakalavr va magistr) bajarish lozim bo‘lgan reja ishlarini bajarmagan va o‘z xatti-harakatlari bilan Universitet sha’niga putur yetkazgan hollarda ularga nisbatan qonunchilik asosida tegishli choralar ko‘riladi.

68. Universitet tashqi iqtisodiy faoliyatidan tushgan valyuta, moddiy tushumlar qonunchilikka binoan mazkur Ustavda belgilangan Universitet faoliyatini moddiy ta’minalash uchun ishlatiladi.

XI. Yakuniy qoidalar

69. Universitet O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligidida belgilangan tartibda quyidagilarga javob beradi:

ta’lim jarayonida o‘quv reja va jadvallarga muvofiq ta’lim dasturlari xajmini to‘liq bajarmaganligi;

ta’lim jarayoni vaqtida Universitetda ta’lim oluvchilar va xodimlarning hayoti va sog‘lig‘i;

ta’lim oluvchilar va xodimlarning huquq va erkinliklarining buzilganligi; amaldagi qonunchilikda nazarda tutilgan boshqa vazifalarni bajarmaganligi.

70. Universitet O‘zbekiston Respublikasining qonunchiligiga muvofiq qayta tashkil qilinishi yoki tugatilishi mumkin.

71. Ustav O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuniga muvofiq, O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi tomonidan tasdiqlanib, o‘rnatalgan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘kazilgandan so‘ng kuchga kiradi.

Universitet Ustaviga o‘zgartirish va qo‘sishimchalar kiritish O‘zbekiston Respublikasi oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirining buyrug‘i bilan amalga oshiriladi.